

ทัศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสาร
ในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวจุฑารัตน์ นกแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-234-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

USERS' ATTITUDES TOWARDS PERIODICAL STORAGE
IN STATE UNIVERSITY CENTRAL LIBRARIES IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Jutharat Nokkaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-234-1

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จุฑารัตน์ นกแก้ว : ทศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร (USERS' ATTITUDES TOWARDS PERIODICAL STORAGE IN STATE
UNIVERSITY CENTRAL LIBRARIES IN BANGKOK METROPOLIS)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. พรรณพิมล กุลบุญ, 136 หน้า. ISBN 974-633-234-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนทัศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร ในด้านสถานที่จัดเก็บวารสาร รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บและวิธีการจัดเก็บวารสาร

ผลการวิจัยพบว่า หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีฝ่ายวารสารรับผิดชอบในการจัดเก็บวารสาร
วารสารที่จัดเก็บมี 3 รูปแบบคือ วารสารรูปแบบสิ่งพิมพ์ วัสดุย่อส่วน และฐานข้อมูล ซีดี-รอม สถานที่จัดเก็บวารสารมี
3 ลักษณะคือ ห้องอ่านวารสาร ห้องเก็บวารสาร และห้องหรือบริเวณอื่น ๆ โดยวารสารรูปแบบสิ่งพิมพ์
จัดเก็บในระบบชั้นเปิดและชั้นปิด และเรียงตามลำดับอักษรชื่อวารสาร วารสารรูปแบบวัสดุย่อส่วนและฐานข้อมูล
ซีดี-รอม จัดเก็บในระบบชั้นปิด จัดเรียงตามลำดับทะเบียนของวัสดุแต่ละประเภทและตามลำดับอักษรชื่อฐานข้อมูล

ทัศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้ วารสารรูปแบบ
สิ่งพิมพ์ ควรจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังไว้ในรูปเย็บเล่ม โดยมีห้องอ่านวารสารเป็นสัดส่วนเฉพาะและเก็บ
วารสารทั้งฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังทั้งใน รูปแบบสิ่งพิมพ์ วัสดุย่อส่วน และฐานข้อมูลซีดี-รอม ไว้ด้วยกัน
วารสารรูปแบบสิ่งพิมพ์ควรจัดเก็บฉบับปัจจุบันในระบบชั้นเปิด วารสารฉบับย้อนหลังจัดเก็บในระบบชั้นปิด
โดยจัด เรียงวารสารฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังตามลำดับอักษรชื่อวารสารและชั้นเก็บวารสารแบบเอียงลาด
เป็นครุภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการจัดเก็บวารสารฉบับปัจจุบัน

ปัญหาของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C510291 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: PERIODICAL STORAGE / STATE UNIVERSITY CENTRAL LIBRARIES.

JUTHARAT NOKKAEW : USERS' ATTITUDES TOWARDS PERIODICAL STORAGE IN STATE UNIVERSITY CENTRAL LIBRARIES IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS

ADVISOR : ASSI. PROF. PANPIMON KOONLABOON, 136 pp. ISBN 974-633-234-1

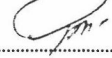
The research study aims to study the conditions of periodical storage and users' attitudes towards periodical storage in state university central libraries in Bangkok metropolis area in terms of housing areas, forms of periodical storage, methods of periodical storage and their problems.

The research study reveals that most central libraries have established a separate room with direct responsibility for periodical storage, there are three forms of periodical storage as follows : printed, microform and CD-ROM databases. Regarding to types of housing areas of periodicals, they are reading room, stack room and other areas available. The following are the methods of periodical storage found from the study. Periodicals in printed form are stored in open and close shelves and arranged in alphabetically order according to their titles. Periodicals in microform and CD-ROM databases and stored in closed shelves separately and arranged in order according to the registration number and titles of databases.

The following are the users' attitudes towards periodical storage : back issues of periodicals should be stored in bound volumes, a separate room for periodical reading should be established, periodicals in all forms : printed, microform and CD-ROM database should be kept in the same area. The methods of periodical storage should be as the following : current issues of printed periodical are stored in open shelves in the meantime back issues of such periodicals are kept in closed shelves. In both cases, periodicals are arranged in order according to their titles. The slope shelf type is the most appropriate equipment for storage current issues of printed periodicals.

The findings show that the problems of periodical storage in each area of study are at moderate levels.

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความเกื้อกูลและเอาใจใส่อย่างยิ่งจากผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ พรรณพินิต กุลบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา
ให้กำลังใจ ตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งห่วงใย ดูแลผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้มา
โดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ก่ล่อมจิตต์ พลายเวช ประธานกรรมการสอบ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อัมพร ทีชะระ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประยงค์ พิณกิจจำรูญ และอาจารย์เรืองศรี จุลละจินดา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา
ให้คำแนะนำ และกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณบรรณารักษ์หัวหน้างานวารสาร หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน
ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ และขอขอบคุณ คุณพระพร
ว่องวรรณกุล ที่ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนด้านการเงิน เป็นกำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์
เล่มนี้มาโดยตลอด รวมทั้งคุณสุรีย์ เค่นเหมือนวงศ์ คุณอดุลย์ คุณสินธุ์ และคุณปิยวรรณ ทิพวงศ์ ที่
กรุณาช่วยเหลืออย่างดี ในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดพิมพ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท และเพื่อนร่วมงานเมสธ.ที่
ให้ความช่วยเหลือเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ชีวิต ให้การศึกษา คุณพ่อสัญญา
ว่องวรรณกุล ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

จุฑารัตน์ นกแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2. บริบทรศน์วรรณกรรม	8
ความหมายของวารสาร	8
การดำเนินการจัดเก็บวารสาร	9
รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ	9
สถานที่จัดเก็บวารสาร	12
วิธีการจัดเก็บวารสาร	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
งานวิจัยในประเทศ	18
งานวิจัยในต่างประเทศ	20
3. วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ส่วนที่ 1 สภาพการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร	31
ตอนที่ 1 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บวารสาร	31
ตอนที่ 2 รูปแบบและจำนวนของวารสารที่ห้องสมุดจัดเก็บ	34
ตอนที่ 3 สถานที่จัดเก็บวารสาร	36
ตอนที่ 4 วิธีการจัดเก็บวารสาร	40
ส่วนที่ 2 ทศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร	53
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ตอนที่ 2 ทศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในด้านรูปแบบของ วารสารที่จัดเก็บ สถานที่จัดเก็บวารสาร และวิธีการจัดเก็บ วารสาร	63
ตอนที่ 3 ปัญหาของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสาร	73
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดเก็บวารสาร	84
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	88
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	89
การทดสอบสมมติฐาน	100
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	102
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต	104
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	111
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	120
ประวัติผู้เขียน	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด	25
2 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บวารสาร	32
3 ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดเก็บวารสาร	33
4 รูปแบบและจำนวนของวารสารที่ห้องสมุดจัดเก็บ	35
5 สถานที่จัดเก็บวารสาร	37
6 สถานที่จัดเก็บวารสารจำแนกตามรูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ	39
7 การจัดชั้นบริการวารสารในระบบชั้นเปิดและระบบชั้นปิด	41
8 การจัดเรียงวารสาร	43
9 วัสดุที่ใช้ในการจัดเก็บวารสาร	45
10 ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดเก็บวารสาร	48
11 สรุปสภาพการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางในด้านต่าง ๆ	50
12 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถาบันการศึกษา	54
13 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	56
14 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ/หน่วยงานที่สังกัด	58
15 ประสิทธิภาพการใช้วารสารจำแนกตามสถาบันที่สังกัด	62
16 ทักษะคิดของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านรูปแบบของวารสารที่จัด ..	64
17 ทักษะคิดของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านสถานที่จัดเก็บวารสาร ...	66
18 ทักษะคิดของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านวิธีการจัดเก็บวารสาร ...	70
19 ปัญหาของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสาร	74
20 ปัญหาของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านรูปแบบของ วารสารที่จัดเก็บ	76
21 ปัญหาของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านสถานที่จัดเก็บวารสาร	78
22 ปัญหาของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในด้านวิธีการจัดเก็บ	81